

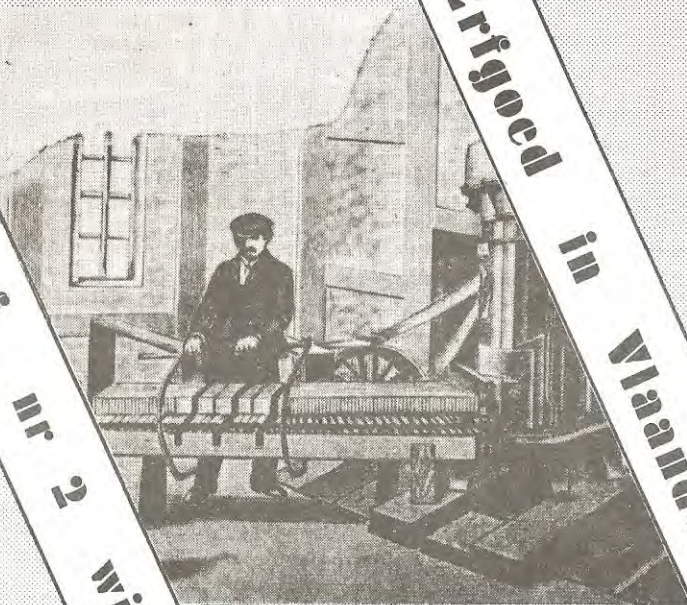
**Studiedagen
Industriële
Archeologie**

**Leuven 8 & 15
maart 1986**

2

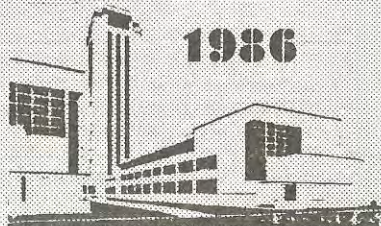
Industrieel Erfgoed in Vlaanderen

**Nieuwsbrief
nr 2
winter
1985-86**

**Betonkongres
25 & 26 april**

1986

De VVIA heeft U nodig ...!

We gaan weinig schrijven over het ontbreken van subsidies ... Dat heeft natuurlijk zijn voordelen (vrij, ongebonden, geen ambtenarij,...), maar heeft ook nadelen (dat je steeds weer op zoek naar geld moet)).

Het feit is er dat de VVIA niet gesubsidieerd wordt, maar dat we -- zij het met moeite -- sedert 1978 het hoofd boven water houden, en daarenboven belangrijke dingen konden opstarten.

Dat was maar mogelijk door een steeds groeiend ledenaantal, in 1985 zaten we opnieuw boven de 500 leden (ondanks een consistente verhoging van het lidgeld, en ondanks het feit dat we weinig aandacht konden schenken aan ledenwervingscampagnes).

Vanaf 1986 willen we een aktie inzetten om de VVIA sterker te maken, degelijker te structureren, meer uit te bouwen. Een aktie die in 1990 zijn beslag zou moeten vinden in de organisatie -- samen met onze Waalse collega's -- van het Zevende Internationaal Kongres voor het Behoud van het Industrieel Erfgoed. Tijdens de volgende vijf jaar zal er heel wat moeten afgetimmerd worden, zullen héél veel ideeën moeten uitgewerkt worden en in de praktijk omgezet worden.

Daarvoor zijn vooral mensen nodig, niet alleen steunende leden, maar ook personen, die regelmatig een hand(je) toesteken, die meehelpen bij het uitdenken en organiseren van initiatieven en activiteiten. Dit kan binnen de stukturen van de VVIA (de mogelijkheid tot oprichting van werkgroepen en regionale afdelingen bestaat). Dit kan ook binnen de verschillende plaatselijke organisaties, die thans met de

hulp van de VVIA overal ontstaan : de Westhoek, Kortrijk en de "VZW Herisemvrienden" zijn resultaten, die tijdens de jaarwisseling het licht zagen.

Maar, voor wat de VVIA betreft is er ook het feit dat wij maar kunnen werken dankzij onze leden. 1986 moet een nieuwe stoot geven aan een groei van het ledenbestand.

Met uw hulp kan dat !!

Wanneer U uw lidgeld nog niet betaald heeft, vindt U de beruchte rode stip op het adreslabel -- en dan kunt U handig gebruik maken van het stortingsformulier in deze nieuwsbrief.

Wanneer U reeds in orde is voor 1986, kunt U het formulier gebruiken om één van Uw vrienden, kennissen of collega's tot lidmaatschap aan te sporen. Het zou een slogan moeten zijn dat elk lid in 1986 een nieuw lid aanbrengt !

NIEUWS BRIEF

AKTIVITEITEN

29 MAART

INDUSTRIEEL ERFGOED IN VLAANDEREN NIEUWSBRIEF

De Nieuwsbrief wil optreden als centraal informatieorgaan voor alles wat in Vlaanderen gebeurt op het vlak van de studie, het behoud en de valorisatie van het industrieel erfgoed. De Nieuwsbrief staat open voor activiteiten van alle organisaties, diensten en instellingen; voor het bekend maken van nieuwe initiatieven, conservatieprojecten, nieuwe musea, zoekertjes, enz... Er wordt enkel een beperking op de lengte van de inlassing aangehouden (nl. 4 regels voor de kalender, 25 regels voor de voorstelling van organisaties en projecten).

Inlassingen dienen ons te bereiken uiterlijk op 15 MAART, 15 JUNI, 15 SEPTEMBER, 15 DECEMBER.

De organisatie, en vooral de 'fundering' van dit - en andere - nieuwe initiatieven zal nog h el wat inspanningen vergen, maar wij hopen dat wij daarvoor de medewerking van al onze leden en sympathisanten zullen krijgen.

Met deze nieuwe 'NIEUWSBRIEF' wil de VVIA een dienstverlening uitbouwen naar alle initiatiefnemers in Vlaanderen, en wil de VVIA zijn opdracht als contact- en coördinatieorgaan duidelijk vormgeven. De Nieuwsbrief moet uitgroeien tot een centraal informatieorgaan in Vlaanderen.

WALLONIE : de SCHEEPSLIFFTEN van HOUDENG
het CENTRUM-KANAAL, BOIS-du-LUC, en
het ECOMUSEE du CENTRE.

Georganiseerd op de eerste zaterdag van de paasvakantie nl. op 29 MAART 1986. Kennismaking met belangrijke initiatieven in Wallonië, en 's middags verbroedering met onze collegae van de ASBL 'Patrimoine Wallonië-Bruxelles'.
Max. 50 deelnemers
Kostprijs : ca. 850 fr.

3 MEI

NOORD-FRANKRIJK : ECOMUSEUM VAN FOURMIES-
TRELON

OP 3 MEI 1986 wordt een eendaagse reis ingericht naar het ECOMUSEUM van FOURMIES-TRELON. Belangrijk voor iedereen die belangstelling heeft voor textiel en glas, maar ook een belangrijke kennismaking met de idee van "ECOMUSEUM". Tijdens de voormiddag worden de verschillende antennes van het museum bezocht, tijdens de namiddag de centrale diensten, en naderhand afronding over de wijze van organisatie en werking, de financiering, enz... van het ecomuseum.
Max 30 deelnemers - geïnteresseerden kunnen nu reeds een plaats voorbehouden.
Kostprijs : ca. 850 fr.

Studiedagen Industriële Archeologie Leuven 8 & 15 maart 1986

Wij melden onze leden dat het vormingsweekend om organisatorische redenen ontbubbeld werd in twee zaterdagen nl. 8 en 9 MAART 1986.

1. DOEL VAN DE STUDIEDAGEN

Naast een algemeen - uitgebreid - programma betreffende industriële archeologie, wil men ditmaal ook meer de nadruk leggen op het onderwijs. Reeds in 1982 organiseerde de VVIA een studiedag rond dit thema en sinds geruime tijd worden wij gekonfronteerd met navraag vanwege talrijke leerkrachten.

De studiedagen zullen doorgaan i.s.m. het Centrum voor Beroepsvervolmaking Vliebergh-Scencie, afdeling Geschiedenis, van de K.U. Leuven.

Individuele pogingen van leerkrachten om de industriële archeologie in hun lessen te integreren, konden, naar hun eigen zeggen, door onvoldoende inzicht in dit historische onderzoeksveld en vooral het gemis aan didactische begeleiding, niet steeds tot algehele voldoening leiden. Een beperkte vorm van opleiding, als aanvulling op het traditionele vakkenpakket, drong zich op.

Naast de verruiming van het traditionele geschiedenisonderwijs zal de toepassing van de industriële archeologie het vakoverstijgend denken stimuleren, de vakkenintegratie bevorderen en zelfs leiden tot multidisciplinaire projecten, waarin ook andere vakken zoals aardrijkskunde, technologische opvoeding, wetenschappen en talen hun inbreng zullen hebben.

Voor de leerlingen ligt het voordeel van

een dergelijke aanpak in het feit dat er vertrokken wordt van de materiële cultuur, dus in vele gevallen van concreet observeerbare gegevens (een molen, een station, een brug, een gebouw of machine), om te komen tot een algemeen kader. Er kan in de breedte en in de diepte gewerkt worden, synchronisch en diachronisch, zonder dat het theoretische denken sterk ontwikkeld moet zijn. Daarnaast kan men theoretische patronen confronteren met de praktijk en de materiële situatie.

Deze lessencyclus bestaat dus uit twee luiken : in een eerste fase zal men inzicht verwerven in de inhoud van de industriële archeologie (wat is industriële archeologie ?), in een tweede fase in de toepassingen ervan (wat kunnen we ermee doen ?). Zodoende zullen de deelnemers een gefundeerd inzicht verwerven, dat hen in staat zal stellen creatief les te geven in de eigen regio.

2. PROGRAMMA

ZATERDAG 8 MAART 1986

09.30 u - Onthaal

10.00 u - A. LINTERS(VVIA) : Industriële Archeologie, terreinafbakening, bronnen en methoden. Met de videofilm "Het zwarte Archief" en dia's.

12.00 u - Middagpauze

14.00 u - J. DE SCHEPPER (Bestuur Monumenten en Landschappen) : Monumentenzorg, behoud en hergebruik.

8 & 15 maart '86

15.00 u - W. HAAGEN (Project Biografie van de Arbeidersbeweging) : Sociaal-economische situering van de industriële maatschappij.

16.00 u - Slot

ZATERDAG 15 MAART 1986

09.30 u - Onthaal

10.00 u - J. VAN HOUT (VVIA) : Toeristisch educatieve mogelijkheden van de industriële archeologie. Met dia's.

11.00 u - B. DE CORTE (VVIA) : Educatief werk in technische musea. Met dia's.

12.00 u - Middagpauze

15.00 u - L. COCQUYT (VVIA) e.a. : Praktijkervaringen uit het onderwijs.

14.00 u - J. TALSMA (Vereniging voor Mondelinge Documentatie, Amsterdam) Mondelinge Geschiedenis, gebruik ervan in het onderwijs en de industriële archeologie.

16.00 u - Slot

PLAATS

Faculteit Letteren en Wijsbegeerte, K.U. Leuven.

INSCHRIJVINGEN

De deelnemingsprijs, met inbegrip van de documentatiemap, bedraagt 750,- fr., (600,- fr. leden VVIA). Hierin zijn geen maaltijden begrepen. Inschrijven gebeurt door het overschrijven van het bedrag op de rekening van VVIA, ASLK 001-0691134-85 (c/o Adriaan Linters, Bissegeplaats, 6, 8620 Bissegem, tel. : 056/35.91.02), met vermelding "Studiedagen Leuven".

De uitgebreide syllabus zal enkel tijdens de cyclus verkrijgbaar zijn. Naast al de teksten van de deelnemers bevat hij nog verdere informatie, een bibliografie per onderwerp en verschillende lijsten met nuttige adressen (bv. educatieve diensten van musea, bezienswaardigheden,...)

PLAATS

Faculteit Letteren en Wijsbegeerte, K.U. Leuven.

INLICHTINGEN

bij B. DE CORTE (VVIA)

tel. : 016/20.15.08 (na 20u.)

TICCIH

"The International Committee for the Conservation of the Industrial Heritage" groepeert thans 27 landen in Europa, Amerika, Azië en Oceanië. Op onregelmatige ogenblikken verschijnt er een "newsletter" met informatie over hetgeen in de verschillende lidstaten gebeurt, en bibliografische nota's

De VVIA is aangesloten bij TICCIH. Leden van de VVIA kunnen daarom uitzonderlijk nog een (beperkt) aantal exemplaren bekomen van TICCIH-Newsletter nr. 2 (lente 1985), door 55,- fr. verzendkosten, te storten op bankrekening 068-0755520-14 van TICCIH.

Nederlandse leden dienen zich echter te wenden tot hun TICCIH-vertegenwoordiger in Nederland.

Gent Cyclus over Industriële Archeologie en over de Geschiedenis van de Energieproblematiek in het Museum voor de Geschiedenis van Wetenschap en Techniek

Tijdens de maanden maart en april zal de Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie, in samenwerking met het Museum voor de Geschiedenis van Wetenschap en Techniek (Rijksuniversiteit Gent) twee vormingscycli organiseren, een eerste over industriële archeologie, een tweede over de geschiedenis van de energieproblematiek. Beide cycli omvatten drie avonden.

De cyclus "Industriële Archeologie" wil de basis-elementen van deze wetenschap aan geïnteresseerden bijbrengen : wat is industriële archeologie, welke zijn de onderwerpen en methoden, welke zijn de bronnen, wat zijn de belangrijkste industriële relikten in Vlaanderen en in het buitenland, hoe kunnen we industriële relikten bestuderen, bewaren of beschermen, enz ...

De cyclus "Geschiedenis van de Energieproblematiek" wil ingaan op de wijze waarop energietekorten de maatschappelijke ontwikkeling bepaalden sedert de eerste industriële revolutie. Er zal o.m. gehandeld worden over de uitvinding en de ontwikkeling van de stoommachine, over de verschillende "energiecrisisen", over grondstoffentekorten, over het zoeken naar ersatz en zuiniger productieprocédés, over de ontwikkeling van nieuwe energiebasissen (gas, petroleum, elektriciteit, kernenergie) en het zoeken naar alternatieve energie. De nadruk ligt bij de 19de eeuw, omdat daar de wortels te vinden zijn van onze hedendaagse problemen.

De cyclus "Industriële Archeologie" vindt plaats op 17, 13 en 18 MAART.

De cyclus "Geschiedenis van de energieproblematiek" wordt georganiseerd op 22, 24 en 29 APRIL.

De lessen worden telkens gegeven in het auditorium van het Museum voor de Geschiedenis van Wetenschap en Techniek, Korte Meer 9 te 9000 Gent, 's avonds vanaf 20 u. Deelname staat open voor alle belangstellenden.

Er wordt wel een participatie in de kosten gevraagd, nl. 50 fr. per avond voor leden van de VVIA, 75,- fr. per avond voor niet-leden.

Voor inlichtingen :

Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie vzw
Postbus 30/Postkantoor Maria Hendrikaplein
9000 GENT-12

11 13 18
maart
22 24 29
april

BETONKONGRES 25 &**26 april**

KONGRES OVER DE GESCHIEDENIS EN HET INDUSTRIEEL ERFGOED VAN DE BETONARCHITECTUUR, Gent 25 en 26 april 1986

Betonkongres

Georganiseerd door de Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie, in samenwerking met het Laboratorium MAGNEL voor gewapend Beton (R.U.Gent) en het Seminarie voor de Geschiedenis van de Bouwkunst (R.U.Gent).

De actuele geschiedenis van het bouwen wordt in grote mate bepaald door de aanwending van gewapend beton, in al zijn mogelijkheden en vormen.

Gewapend beton is een materiaal dat pas vanaf het einde van vorige eeuw in gebruik kwam, en dat op korte tijd een revolutie in de bouwnijverheid teweegbracht. Het is een materiaal waarvan de aanwending berust op nieuwe technieken, grondstoffen, noden, ... geschapen door de industriële-technologische ontwikkelingen van voorbije anderhalve eeuw.

Het kongres wil een eerste overzicht en probleemstelling bieden van de aanwending van gewapend beton, van nieuwe technieken, van de eerste grote realisaties. Het wil een beeld bieden van de bedrijven, uitvinders, ingenieurs en architecten achter deze realisaties. Het wil een stand van zaken samenstellen van het onderzoek naar de betongeschiedenis in binnen- en buitenland.

Tijdens het kongres zal de nadruk liggen op de periode vanaf de eerste realisaties tijdens het einde van de 19de eeuw, tot en met 1958.

Het kongres wil zich richten tot een zeer gevarieerd publiek van historici, architecten, ingenieurs, geïnteresseerden in de geschiedenis van de architectuur en de bouwtechniek, studenten, enz...

PROGRAMMA

Vrijdag 25 APRIL : algemene info. Lingen, en overzichten uit Nederland, Frankrijk, Duitsland en Groot-Brittannië.

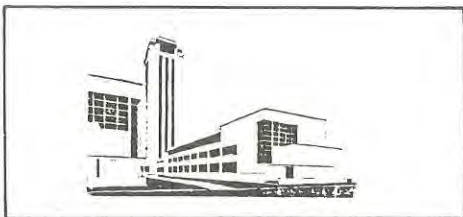
Zaterdag 26 APRIL : papers en wetenschappelijke documenten i.v.m. het lopend onderzoek i.v.m. belangrijke sites, constructeurs, firma's gebouwen, technieken, enz... (open sprekerslijst); discussies, conclusies.

DEELNAME : open voor alle geïnteresseerden

KOSTPRIJS : deelname aan alle werkzaamheden, werkdokumenten, papers, koffiepauzen : 900,- fr. (studenten en werklozen betalen slechts 600,- fr.). Indieners van papers en sprekers nemen gratis deel.

Inschrijven slechts door storting van het verschuldigde bedrag op bankrekening van de VVIA : 001-0691134-85.

INLICHTINGEN : Sekretariaat Betonkongres P/A Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie, Postbus 30, Postkantoor Maria-Hendrikaplein, 9000 GENT-12.

INDUSTRIEEL-ARCHEOLOGISCHE FEESTVARKENS

Het is een verheugend verschijnsel dat ook in ons land een aantal wedstrijden en prijzen ingesteld worden, die voor conservatieprojecten een morele en vaak ook financiële riem onder het hart betekenen. Dit is een optie, die bv. in Groot-Britannië en de USA sedert jaren zijn vruchten afwerpt, en die vaak véél meer motiveert en stimuleert dan de administratieve afhandeling van een subsidiedossier.

Het valt daarbij dan natuurlijk op dat deze prijzen, "awards", of erkenningen van het gepresteerde door vrijwilligers, vooral uitgaan van de privé-sektor zelf. Een nieuwe vorm van mecenaat, in een cultureel klimaat, waar een politiek verantwoordelijke de voorkeur geeft aan een voetballer of renner (sandwichman), dan aan inzet en prestaties in de sector cultuurconserving.

De lijst onderscheidingen begon een twaantal jaren geleden, toen het Grimberse "Museum voor de Oudere Technieken", o.l.v. Johan David (lid VVIA), een eervolle nominatie kreeg in de 'EUROPEAN MUSEUM OF THE YEAR AWARD'. Sedertdien nam het aantal wedstrijden sterk toe, en dus ook de mogelijkheid om de financiële en morele aanmoediging weg te kapen.

De meest gegeerde 'prijzen' zijn wel de projecten die jaarlijks door de 'Koning Boudewijnstichting' uitgekozen worden. Hierbij wordt per provincie één laureaat (openbaar bestuur of privé-project, dat echter de werking op lange termijn moet kunnen garanderen), bedacht met een bedrag van 2 miljoen, terwijl ook heel wat animatie-activiteiten rond het gebeuren (o.a. de Monumentenwandelingen) door de K.B.S. ingericht worden.

In 1984 waren hier nog geen 'industriële-archeologische' projecten in het programma opgenomen (tenzij men zou inrekenen dat de abdij van Sint-Truiden ook een watermolen bezit), maar in 1985 kwamen aan de beurt: de brouwerij Christiaens in Koekelare (renovatie tot bibliotheek en multifunktionele ruimte, een project dat deels zijn oorsprong vond bij een lezing en informatieavond die enkele jaren geleden met de medewerking van de VVIA georganiseerd werd) en het Zuiderpershuis aan de Waalse Kaai te Antwerpen; ook de Vooruit in Gent kan zijdelings voor een aantal aspecten beschouwd worden.

Een andere prijs is de 'DUNHILL DISTINCTION', ten bedrage van 200.000,- fr., die elk jaar voor een bepaald thema uitgeschreven werd. In 1984 was dat thema gewijd aan de industriële archeologie. Voor het Nederlandse taalgebied werd toen Jos De Gelas (lid VVIA) bekroond met een project rond het behoud van de Herisemolen (kartonfabriek Winderickx) te Alsemberg; dit is een project dat in 1984 startte met de medewerking van de (thans niet meer actieve) WIARUG, en dat vanaf de oprichting van de VVIA door ons mee gestimuleerd werd. In Wallonië ging de Dunhill Distinction in 1984 naar de aktie voor het behoud van de scheepsliften van het Centrum Kanaal

Naast deze prijzen werden eervolle vermeldingen toegekend aan het opgraven van een pivoteer-rad van een oude brug, en het terug opstellen daarvan aan de Vismarkt te Brussel; het behoud en de museale uitbouw van de site 'Les Moulins' te Warnant-Anhée (een project dat thans door een onenigheid tussen initiatiefnemers en eigenaars volledig in het slop zit); een dossier over de fabrikanten van mechanische orgels in Geraardsbergen (gerealiseerd door J. De Mil); en de voorstellen voor de Oude Gistfabriek te

Brugge (waarvan iedereen inmiddels weet dat het gebouw tot scha en schande van het Brugse cultuurbeleid gesloopt werd).

De Dunhill Award voor 1985 had betrekking op de origineelste museumidee. Voor Vlaanderen werd deze prijs toegekend aan het Ecomuseum en Archief van de Boomse Baksteen (EMABB), met zijn projekt rond de steenbakkerij FRATEUR en de buurt 'Noeveren', op de grens tussen Niel en Boom (cf. Industrieel Erfgoed in Vlaanderen, Nieuwsbrief nr. 1).

Eervolle vermeldingen gingen in Vlaanderen o.a. naar het Bocholter Brouwerijmuseum (de prachtige realisatie van Jan Martens), en in Wallonië o.a. naar het marmermuseum te Rance. We kunnen hieruit besluiten dat op het vlak van de industriële archeologie zich tal van boeiende en stimulerende ideeën aftekenen, ook in de museumsektor!

Een laatste prijs tenslotte heeft betrekking op de 'Conservation Awards'.

Deze werd uitgeschreven door de oorspronkelijk Britse Conservation Foundation (met de steun van Ford), maar die vanaf 1984 ook over een aantal andere Europese landen uitgebreid werd, nl. Groot-Brittannië, Frankrijk, Oostenrijk, Nederland, Zwitserland, Spanje en België (vanaf 1986 treedt ook Italië tot de prijskamp toe).

Het principe is dat elk jaar, per land in een aantal categorieën een prijs (120.000,- fr.) toegekend wordt, dat uit deze winnaars een nationale prijs (+ 100.000,- fr.) gekozen wordt, en dat deze laatste geldt als nationale inzending voor de grote Internationale Prijs.

In 1984 werd een prijs in de categorie 'Projekten van de Nijverheid' toegekend

aan het Bocholter Brouwerijmuseum van de Heer Jan Martens; de eervolle vermeldingen in deze categorie gingen naar de drukkerijverzameling Strobbe uit Izegem (lid VVIA) en naar de klokkeninventaris van S. Sergeys uit Leuven (lid VVIA).

In de categorie 'Kultureel en Architecturaal Erfgoed' gingen eervolle vermeldingen naar het projekt van het 'Centre Hennuyer d'Histoire et d'Archéologie Industrielle' uit La Louvière (nl. het behoud en de valorisatie van de steenkoolmijn van Bois-du-Luc als kern van een ecomuseum); de Heemkundige Kring 'De Vreedsel' uit Lanklaar (lid VVIA), voor de restauratie en de omvorming tot klein museum van een oude brugwachterswoning aan de Zuid-Willemsvaart te Lanklaar. In de categorie 'Jeugdprojekten' gind de prijs naar de vzw Hevos uit Antwerpen, voor de restauratie van een oude zeilboot (ijslandvaarder), een projekt dat met marginale jongeren en gerechtskinderen gerealiseerd werd.

In 1985 bestond er geen categorie 'nijverheid' meer, wat wel enigszins jammer is, omdat vooral op dit vlak de industriële archeologie realisatiemogelijkheden bezit, nl. in de mate dat de bedrijven en bedrijfsleiders zelf een verantwoordelijkheid voor hun patrimonium opnemen.

Wel werden dit jaar een aantal mooie nominaties behaald, nl. in de categorie landelijk patrimonium, waar het mandenmakersprojekt van Jaak Venken uit Dilsen (een integratie van natuurbeheer en het behoud van een oud ambacht) opviel. In de categorie 'Architecturaal Patrimonium' ging een nominatie naar het Ecomuseum en Archief van de Boomse Baksteen.

Daarnaast werden er in twee kategoriën prijzen weggekaapt, nl. bij de jeugdprojecten, waar de jongerengroep van het 'Canal du Centre' (rond de scheepslijften van Houdeng) gelauwerd werd : het betreft een projekt dat door jongeren van 16 tot 22 opgezet werd, met de bedoeling om de marginale jeugd uit de buurt konkreet bij het behoud van deze scheepslijften en hun omgeving te betrekken, om zo o.m. vandalisme tegen te gaan.

In de categorie 'Architekuraal Erfgoed' ging de prijs naar de 'Werkgroep Molenzorg Zuid Limburg vzw'. De waardering van de jury ging vooral naar de wijze waarop het behoud van het architekuraal en technisch erfgoed, het behoud en het revitaliseren van het oude molenaarsambacht, natuurbehoud en bekenzorg in de molenbiotoop, geïntegreerd werden met een visie op het alternatief gebruik van de drijfkracht van watermolens; ook de wijze waarop de WMZL de plaatselijke bevolking bij hun initiatief betrekt en deze sensibiliseert, was één van de redenen waarom zij de prijs kregen. Gezien de WMZL nationale laureaat werd, dienden zij ook de Belgische kleuren te verdedigen in de internationale juring. De internationale prijs werd niet behaald (die ging naar een origineel projekt voor het redden van de laatste beren in Asturië), maar wel kreeg de WMZL een eervolle vermelding.

Al met al dient hierbij opgemerkt dat in de verschillende wedstrijden en onderscheidingen die in 1984 en 1985 uitgekeerd werden, de industriële archeologie zich meer dan verdienstelijk plaatste. Blijkbaar zijn hierbij een aantal originele ideeën in ontwikkeling, en worden thans de grondslagen gelegd voor een beloftevolle toekomst.

Wel valt het op dat, vanaf het ogenblik dat Vlaanderen (België) zich op internationaal vlak moet verdedigen, het wel

een goede positie inneemt qua ideeën, maar dat er weinig konkrete realisaties kunnen voorgesteld worden. Het feit dat de overheid niet op deze ideeën inspeelt, en dat daardoor de begin-investeringen maar met héél véél moeite — of helemaal niet — kunnen gevonden worden, is daarbij een belangrijke handicap.

Leden van de VVIA en aangesloten organisaties kunnen via het sekretariaat steeds informatie krijgen over deze en andere wedstrijden, en over de uiterste data en voorwaarden van inzending.

NIEUWE STUDIEGROEP

GESCHIEDENIS VAN DE TECHNIEK

Met de Derde Industriële Revolutie voor de boeg is het opemerkelijk hoe weinig aandacht besteed wordt aan de twee voorgaande industriële revoluties. En toch had Vlaanderen ook toen heel wat inbreng in de ontwikkelingen van nijverheid en techniek.

Vanuit de belangstelling voor dat verleden en voor de mensen die het deden, en vanuit een vraagstelling naar het heden (o.m. wat betekent de ontwikkeling van de spitstechnologie van vroeger voor de maatschappij die nakomt), en om aan te tonen dat Vlaanderen niet alleen nu een belangrijke rol speelt in de technologische vernieuwing — maar dat deze zich niet op fenomenen die zich reeds lang voordoen, wensens S.T.I. en de Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie vanaf begin 1986 van start te gaan met een gezamenlijke werkgroep/studiegroep "GESCHIEDENIS VAN DE TECHNOLOGIE IN VLAANDEREN".

Een eerste bijeenkomst zal op DINSNDAG 25 MAART 1986 in Antwerpen plaatsvinden. Geïnteresseerden die hieraan willen meewerken geven hun naam op bij het sekretariaat.

ALGEMEEN-NEDERLANDS CONGRES

39ste Algemeen-Nederlands Congres
19 April 1986

De stichting Algemeen-Nederlands Congres V.Z.W., waarbij een 200-tal verenigingen en instituten zijn betrokken, heeft tot doel de samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland te bevorderen op alle terreinen van het maatschappelijk leven.

Om een permanent overleg mogelijk te maken, beschikt het Algemeen-Nederlands Congres over een brede waaier van werkgroepen w.o. Economie, Grensverkeer, Media, Boek, Toerisme, De Nederlanden in de Wereld, Franse Nederlanden, Universiteit en Wetenschappen, Onderwijs en Permanente Vorming enz.

Die werkgroepen organiseren regelmatig conferenties en colloquia en brengen om de vijf jaar gezamenlijk verslag uit op een Algemeen-Nederlands congres.

De slotzitting van het 39ste congres vindt plaats op 19 april 1986, in het "Vlaams Cultureel Centrum De Brakke Grond" te Amsterdam.

Voor meer informatie kan u zich wenden tot het centrale secretariaat: Algemeen-Nederlands Congres, Gallaitstraat 80, B-1210 Brussel. Tel.: 02/241 31 64

OPENBAAR KUNSTBEZIT IN VLAANDEREN

Het oudste nog bestaande kunsttijdschrift in Vlaanderen

Brengt in 1985 4 thema-afleveringen (40 blz., ca. 25 zwart-witillustraties, 10 kleurenreproducties).

1. "Dieren als model - Het dier in de Vlaamse schilder- en beeldhouwkunst"
2. "Franse en Italiaanse primitieven"
3. "Kunst en musea" (kunstwerken uit het Openluchtmuseum voor Beeldhouwkunst, Middelheim, Antwerpen en het Museum van Hedendaagse Kunst, Gent)
4. "Kunst na '85" (geen science fiction maar de culturele heropbloei na de val van Antwerpen in 1885)

HOE ABONNEREN ?

Door storting of overschrijving van 600,-fr. of 790,-fr. op rekeningnummer: 220-0722400-77 van Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen te Deurne met vermelding "O.K.V. 1985 + band".

Bij het ter perse gaan vernamen wij dat de N.V. EBES de beslissing nam om het oude gedeelte van de elektrische centrale van LANGERBRUGGE om te vormen tot industrieel-archeologisch elektriciteitsmuseum. Bij het tot stand komen van het project werd o.m. beroep gedaan op het advies van de VVIA.

De officiële aankondiging van de start van dit project, geschiedt tijdens een plechtigheid, op 4 maart e.k. Vanaf dat

ogenblik, en tot einde juli, zal in de centrale ook een tentoonstelling "Een Verleden voor de Toekomst" opgesteld worden. Deze tentoonstelling, een ontwerp van de VVIA zal later ook op andere plaatsen in Vlaanderen gepresenteerd worden.

Voor de leden van de VVIA wordt op vrijdag 7 maart een bijzondere ontvangst in de centrale en de tentoonstelling georganiseerd. Aanvang om 19u30'. Vooraanmelding via het terugzendformulier verplicht!

WITBOEK INDUSTRIEEL ERFGOED VAN DE PERS

De samenwerkingspatronen die de VVIA sedert enkele jaren opbouwt, beginnen langzaam maar zeker hun resultaten af te werpen. Op nationaal vlak onderhoudt onze vereniging goede contacten met onze Waalse zustervereniging, de asbl. 'Patrimoine Industriel Wallonie-Bruxelles', o.a. via de Belgische afdeling van TICCIH.

Dit jaar vierde de 'SOCIETE ROYALE DES INGENIEURS ET DES INDUSTRIELS' (SRBII) zijn honderste verjaardag. Belangrijk is dat deze vereniging dit gebeuren in een historisch perspectief wilde plaatsen. VVIA, TICCIH-Belgium, PIWB, en verschillende andere representatieve instellingen en organisaties verleenden hun medewerking aan een reeks werkgroepen.

Eén van deze stelde een nationaal WITBOEK VOOR HET INDUSTRIEEL EN TECHNISCH ERFGOED samen, dat op 4 december j.l. - o.m. in aanwezigheid van een afvaardiging van de VVIA - aan Z.M. Koning Boudewijn overhandigd werd. Tijdens een gesprek dat deze beperkte afvaardiging met de koning had, kon ingegaan worden op de problemen en mogelijkheden die het industrieel en technisch erfgoed bieden. Intussen werd het witboek door de VVIA eveneens overgemaakt aan de verschillende gemeenschapsministers van de Vlaamse Executieve, aan de Voorzitter van de Vlaamse Raad, en aan de verschillende politieke partijen.

Het witboek telt in totaal 104 blz., en bevat artikels van verschillende auteurs (telkens in de taal van de auteur).

Het kost 250,fr. + verzendkosten voor VVIA-leden en 450,fr. + verzendkosten voor niet-leden. Bestellingen kunnen voor Vlaanderen gebeuren via de VVIA.

INHOUD

- C. GAIER - Pourquoi l'archéologie industrielle ?
- A. LINTERS - Industriële archeologie, industrieel erfgoed
- J. LIEBIN - Le patrimoine immobilier
- A. LINTERS - Het roerend industrieel, technisch en wetenschappelijk erfgoed. Vogelvrij ?
- H. COPPEJANS-DESMEDT - Archief als bestanddeel van het industrieel-archeologisch onderzoek
- A. VANRIE - Méthodologie des recherches iconographiques en archéologie industrielle
- J. PUISSANT - Histoire orale et milieu social
- Protection du Patrimoine culturel et compétences administratives en Belgique
- Bescherming van het cultureel patrimonium en de administratieve bevoegdheden in België
- P. DARTEVELLE - La mise en valeur du patrimoine industriel ancien et la Communauté française de Belgique
- J. DE SCHEPPER - De herwaardering van het industrieel erfgoed : Institutionele en juridische aspecten in het Vlaamse gewest
- J. LIEBIN - Restauration et réhabilitation des objets, musées et sites
- R. WISSELS - Restauratie en renovatie van het industrieel archeologisch patrimonium
- H. DELREE et R. LEBOUTTE - Pour un enseignement de l'archéologie industrielle
- J. DEFER - Le tourisme et l'archéologie industrielle
- J. VAN HOUT - Kan het toerisme ons industrieel erfgoed redden
- R. LEBOUTTE Bibliographie générale d'archéologie industrielle

Het WITBOEK wil echter niet alleen een stand van zaken, en/of een handleiding voor methodologie en heuristiek bieden, maar wil ook een basis leggen voor verdere aktie. Het moet een start bieden, aan het begin van het tweede decennium van de industriële archeologie in België (het eerste begon in november 1975, met de tentoonstelling "En toen kwam de machine", die 82.000 bezoekers naar de Brusselse passage 44 trok). De verschillende medewerkende organisaties stelden daarom een aantal aanbevelingen op, die thans moeten gekoncretiseerd worden zowel op nationaal vlak, als op het vlak van de Vlaamse en de Waalse gemeenschappen en gewesten, op regionaal en lokaal vlak. Voor wat de Vlaamse Gemeenschap betreft zal de VVIA terdege de nodige kontakten uitbouwen, en zich inzetten voor deze resoluties, gekoppeld aan de belangrijke resoluties die gestemd werden tijdens de Vijfde Vlaams-Nederlandse Ontmoetingsdagen voor Industriële Archeologie, (zie VVIA-Info nr.13).

A A N B E V E L I N G E N

De doelstellingen van dit witboek zijn duidelijk : de aandacht vestigen van de bevoegde overheid en beleidsvoerders, en van het grote publiek op een aantal belangrijke aspecten.

Er worden vier groepen van essentiële aanbevelingen voorgesteld.

1. AANBEVELINGEN NAAR HET GROTE PUBLIEK

Het dient benadrukt dat de idee "industriële erfgoed van België" géén wazige nostalgische vormt; integendeel het begrip houdt verband met de voortdurende dynamiek van de industrialisatie. De aandacht dient vooral gericht te worden op de jongeren en het onderwijs, maar eveneens op ouderen van de derde leeftijd waartoe diegenen behoren

die bij de industriële ontwikkeling betrokken waren, en die waardevolle getuigen zijn van de ontwikkelingen.

2. AANBEVELINGEN NAAR DE ONDERWJSWERELD

Er dient aangedrongen op de samenstelling van interdisciplinaire werkgroepen. Wij verwijzen hierbij naar het optreden van de Raad van Europa, die onlangs onder de titel "Welke politiek voor het industrieel Erfgoed", de voornaamste te betrekken disciplines opsomde : architecten, historici, ethnologen, aardrijkskundigen, museum-specialisten, archief-deskundigen, stedenbouwkundigen, ingenieurs, technologen, ... zonder uiteraard de beleidsvoerders uit de privé- en openbare sector te vergeten.

In ons hoger onderwijs dient de oprichting van leerstoelen over het "Industrieel Erfgoed" aangemoedigd, en rond deze dient zich de opleiding i.v.m. deze nieuwe discipline te ontwikkelen. Bij ontstentenis hiervan zullen de Belgische onderzoekers gedwongen worden zich in het buitenland te vormen, wil men tenminste tot een kern van specialisten komen in ons land.

Gelijklopend dienen onderwerpen over het industrieel erfgoed voorgelegd te worden als themata voor eindwerken, licentie- of doctoraatsverhandelingen.

3. AANBEVELINGEN M.B.T. WETTELIJKE BESCHERMING

Er dient dringend aandacht geschonken aan een verbetering van de wettelijke en administratieve bepalingen die instaan voor de bescherming van het industrieel patrimonium. Dit kan door het operationeel maken en het toepassen van bestaande bepalingen, en door het harmoniseren van de bepalingen die uitgevaardigd worden

door de verschillende beleidsniveaus (Staat, Gemeenschappen, Gewesten en Plaatselijke Besturen).

4. AANBEVELINGEN M.B.T. DRINGENDE REDDINGSOPERATIES

Zo spoedig mogelijk moeten geschikte depots (op nationaal of regionaal vlak) ter beschikking gesteld worden, om bedreigde machines, voorwerpen, documenten of bedrijfsarchieven veilig te stellen in afwachting van later. Deze depots kunnen eventueel een basis vormen voor een latere museumwerking rond nijverheid en techniek, zoals dit reeds in het buitenland gebeurt.

Bedrijfsleiders en leidinggevende ambtenaren dienen aangemoedigd te worden om hun waardevolle historische voorwerpen en documenten ter kennis te brengen, en om deze — wanneer zij zelf niet in staat zijn ze te behouden — toe te vertrouwen aan hogervermelde depots.

De overheid dient aangespoord om de nodige financiële middelen ter beschikking te stellen voor dringende reddingsoperaties, en om de nodige fiskale voordelen te verlenen voor het behoud van het patrimonium.

ARTIKELN, REEKS OVER INDUSTRIEEL ERFGOED

Het bekende tijdschrift "INDUSTRIE MAGAZINE" start vanaf zijn nummer van 20 februari e.k. met een maandelijks artikelreeks over het industrieel erfgoed. Achtereenvolgens zullen o.m. aan bod komen : machines, landbouwmechanisatie, industriële producten, de Gentse textiel, van stoom tot stroom, kanalen, industriële stedenbouw, steenkool, vlas, de industriële archeologie van de Vlaamse kust, enz...

Aan elk artikel is eveneens een wedstrijd verbonden, waarmee boeken over het industrieel erfgoed en de industriële geschiedenis kunnen gewonnen worden.

"INDUSTRIE MAGAZINE" is verkrijgbaar via de krantenhandelaar.

VVIA-DOKUMENTATIECENTRUM

De uitbouw van het VVIA-dokumentatiecentrum vordert langzaam maar zeker. De foto's zijn thans in grote mate geografisch gerangschikt, het tijdschriften- en boekenbestand wordt aangepakt, en er werd een methode op punt gesteld voor het verwerken van de steekkaarten "Maak Uw Industrieel Verleden Bekend", de krantenknipsels en de losse informatie.

Wij kunnen *Uw HULP* nog steeds gebruiken.

Personen die af en toe een uurtje vrij hebben, kunnen steeds een handje komen helpen ...

Maar, wij doen een oproep om ons volgende dingen te bezorgen :

- krantenknipsels, en allerhande gedrukte informatie over gebeurtenissen rond industriële sites (dat kan gaan vanaf het opblazen van een fabrieksschouw door de genie, tot en met interviews met oude werknemers)
- bedrijfstijdschriften en guldenboeken van bedrijven.
- recente en oude foto's van bedrijven, van machines, van voorwerpen, enz... (lieftst met op keerzijde de naam van de fotograaf, de datum en de plaats van opname, enz...)
- enz...

Wij danken iedereen voor zijn/haar hulp.

I Z E G E M

Op 30 november werden in Izegem 18 stedelijke gidsen gediplomeerd, die voortaan bij de toeristische opvang zullen ingeschakeld worden. Te vermelden is dat deze (en zulks is wel uniek in Vlaanderen) een grondige opleiding kregen over industriële archeologie en over het industrieel erfgoed van hun gemeente. Dit geschiedde met de medewerking van de VVIA. Ook over de inmiddels reeds beroemde stoommachine kregen zij een grondige uitleg, en tenslotte moesten zij zowel het borstel- als het schoenmuseum tot in de details leren kennen.

Inmiddels werden de renovatiewerken aan de stoommachinezaal van ETIZ beëindigd, en is de nieuwe toegang (volledig geïntegreerd in de architectuur) klaargekomen. Dit gebeurde onder toezicht van het Bestuur voor Monumenten- en Landschapszorg, en met subsidies van de Vlaamse Gemeenschap en de Provincie West-Vlaanderen.

Binnenkort zal ook de tandem-compound-stoommachine zelf aangepakt worden.

Tenslotte werd besloten het borstelmuseum, en later waarschijnlijk ook het schoenmuseum over te brengen naar de oude nijverheidsschool, een gebouw dat museaal weinig aantrekkingskracht bezit, en waar nu reeds zware investeringen moeten gedaan worden om er iets van te maken. Het onderbrengen van beide musea in een typische ruimte van een schoen- en borstelfabriek lijkt daarmee wel sine die uitgesteld of afgevoerd, terwijl ook een aantal subsidieringsmogelijkheden door de thans genomen beslissing niet ten volle kunnen aangewend worden. Ook de inhoudelijke benadering en de originele attractiviteit die mogelijk was worden blijkbaar afgevoerd.

Naast twee 'pluimpjes' voor Izegem, zet dit laatste echter een zware domper op ons enthousiasme - alhoewel moet toegevoegd worden dat de huisvesting van beide musea er waarschijnlijk niet op zal verslechteren ...

KORTRIJK

Op 3 november j.l. organiseerde de VVIA een eerste stadswandeling in Kortrijk, die een 'overrompend' succes werd. In totaal namen ca. 250 personen deel aan de tochten die tijdens de voor- en namiddag ingericht werden (400 personen volgens de plaatselijke pers).

Als uitloper daarvan kwamen een dozijn geïnteresseerden van het Kortrijkse een lemaal samen op 20 december, in 't Kanaal, een voormalige textielfabriek die thans tot verschillende bedrijven en een kunst- en creativiteitscentrum gerenoveerd wordt. Op de eerste vergadering bleek duidelijk de nood en de wens om op een meer actieve wijze een werking in Groot-Kortrijk te ontwikkelen, en om een soort werkgroep tot stand te brengen.

Een volgende bijeenkomst is gepland op :
vrijdag 7 februari, om 20 u.
Inlichtingen : via tel. 056/35.91.02.

LEUVEN

Reeds meermaals werd de vraag gesteld, waarom deze universiteitsstad nog niet over een industrieel-archeologische kern beschikt. In 1986 trachten wij een VVIA-kontaktgroep voor het Hageland op te richten. Geïnteresseerden kunnen nu al contact opnemen met de VVIA (PB 30,...) of met Bruno DE CORTE (016201508 na 20u).

ALSEMBERG : EEN TOEKOMST VOOR DE HERISEM-MOLEN

De kartonfabriek 'Winderickx', op de grens tussen Alseberg en Dworp, vormt één van de boeiendste en belangrijkste sites van Vlaanderen. Het bedrijf kwam in de 16de eeuw tot stand als papierfabriek-annex-hoeve (de oudste sporen zijn nog merkbaar), en groeide vooral tijdens de 19 de eeuw uit tot een indrukwekkend agrarisch-industrieel kompleks, waar naast de bedrijfsgebouwen ook een grote hoeve, een schrijnwerkerij, en een smidse actief waren. Op dit ogenblik kan men er nog de resten van twee waterraderen zien, de stoommachine (Bollinckx), de stoomketel, alle technische installaties, en een dynamo die door een waterrad aangedreven werd.

De activiteiten van het bedrijf werden tijdens de tweede wereldoorlog stilgelegd, maar naderhand werd niets van de installatie of inboedel verwijderd. Ook het archief bleef ter plaatse bewaard. De gebouwen en de installaties werden wel sterk door verval aangetast, o.m. als gevolg van de herhaaldelijke overstromingen van de beek. Op dit ogenblik biedt het een vervallen aanblik, maar iedereen voelt welke mogelijkheden in het geheel schuilen.

De 'Cartonnerie Winderinckx' werd in 1984 voor het eerst geïnventariseerd en een beschrijving werd in 1975 opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed van het arrondissement Halle-Vilvoorde. In 1975, ter gelegenheid van de tentoonstelling 'En toen kwam de Machine' in de Brusselse Passage '44, werd er een dia-reeks over het werken met vrijwilligers geëncèneerd -- maar dit zou het begin zijn van een steeds groeiende belangstelling. Sedertdien werden er enkele campagnes gevoerd om het geheel van verder verval te vrijwaren (alhoewel dit vaak een druppel op een gloeiende plaat was),

werden tonnen modder uit de lokalen verwijderd, en ... werd vooral gehoopt op een oplossing. De wettelijke bescherming (die in 1076 ingezet werd) kon slechts een aantal mogelijkheden bieden, maar restauratie zal vele tientallen miljoenen vergen.

Na lange onderhandelingen is thans een oplossing in het verschiet.

Op 9 januari j.l. werd een VZW "HERISEM-VRIENDEN" opgericht, die o.m. volgende doelstellingen heeft :

- de instandhouding en valorisatie van de Herisemmolen, de z.g. kartonfabriek Winderinckx
- de effectieve bescherming, restauratie en het bestuur van dit gebouwen-kompleks als museum en archief voor de papiernijverheid en grafische nijverheden van België
- de organisatie van werkkampen, studiedagen, historisch onderzoek en pedagogische cursussen in het kader van de industriële archeologie met het hoofddaccent op de papiernijverheid en aanverwante bedrijven, zo bv. de grafische nijverheden, de drukkerijen.

Deze VZW sloot op dezelfde dag voor de duur van 33 jaar, met mogelijkheid tot dubbele verlenging, een erfpachtcontract af met de eigenaars van het bedrijf, waarbij zij tegen 1,- fr. per jaar het gebruiksrecht over de bedrijfsgebouwen, (met uitzondering van de woning en de hoeve) krijgen, om er hun projekten in te realiseren. De VZW zal wel moeten instaan voor het onderhoud en de restauratie. Bij het ter perse gaan vernamen wij dat reeds een architect aangeduid werd, en dat men hoopt nog in 1986 met een aantal dringende instandhoudingswerken te starten

BRUGGE

IN MEMORIAM DE GISTFABRIEK

Iedereen weet intussen reeds dat de 'GISTFABRIEK' in Brugge tegen de grond ging. Een bewijs van hoe ver een monumentenstad kan en wil denken rond renovatie en hergebruik, en welke waarden in monumentenzorg en stedenbouw nog centraal staan.

Geïnteresseerden kunnen intussen bewonderen wat mogelijk geweest ware, op de plannen en tekeningen die opgenomen werden in de VIA-tentoonstelling 'HERGEBRUIK VAN INDUSTRIELE RULINTEN'.

Jammer genoeg lijkt nu ook de 'Stichting Oude Gistfabriek vzw' er het bijltje bij neer te leggen. Een laatste initiatief is blijkbaar een participatie in de uitgave van Bruno CAUWENBERG en teksten van Piet SWIMBERGHE. Het boek werd op 20 december voorgesteld, en zal o.m. via de boekhandel verkrijgbaar zijn (460 fr.).

De 'Stichting Oude Gistfabriek' had intussen een signaalfunctie kunnen krijgen naar andere vormen van bedreigd patrimonium

in het Brugse, en naar patrimonium dat er niet goed in de markt ligt. De Gistfabriek had zich kunnen ontpoppen tot een symbool voor een zinvol denken over hergebruik, los van alle nostalgisch-esthetiserende mijmeringen en valse laagjes historiek.

Jammer dat de Stichting daar niet op inpikte, en de sloop niet aangreep om verder een mentaliteitswijziging in de toekomst bijeen te timmeren.

Is dit het einde?
Wij hopen van niet !!

Geïnteresseerden in het boek, of personen die het niet zomaar bij een nederlaag willen laten, kunnen zich nog steeds wenden tot de 'Stichting oude Gistfabriek, ofwel via de maatschappelijke zetel, Spreeuwen-

straat, 67 ofwel via het sekretariaat, Augustijnenrei, 10 te 8000 Brugge.

VEURNE

INTERNATIONAAL MUSEUM VOOR BROOD-, WANKET-SUIKERBAKKERIJ EN IJSBEREIDING

Sinds april 1985 is dit nieuwe museum, gevestigd in de Zuidgasthoeve te Veurne, (Albert I-laan 2) voor het publiek geopend. Het biedt een boeiend overzicht, vooral van volks- en heemkundige gegevens over "ons dagelijks brood" en alles wat daarmee te maken heeft. We mogen immers niet vergeten dat, bv. aan het einde van vorige eeuw, het dagelijkse soldaten rantsoen nog ca. 900 gr. brood inhield ... en dat de daling van het broodverbruik pas een zeer recent verschijnsel is.

Het museum beschikt over een prachtige kollektie voorwerpen, bijeengebracht door Walter PLAETINCK. Ook de recente ontwikkelingen van de stiel zijn er tentoongesteld, zoals de mengmachines e.d.m. die vanaf einde vorige eeuw ingevoerd konden worden nadat een gemakkelijke drijfkracht (de elektromotor) ter beschikking kwam.

Een boeiend museum !!

Met echter één maar. De relatie oude hoeve en bakkerstiel kan bij ons maar moeilijk verteerd worden, en het vroegere gezellige bakkers-, kruidenuiers- en snoepgoedwinkeltje in de oude "melkstal" wringt ook een beetje. Wj zagen een dergelijk museum liefst in een oude bakkerij ondergebracht, maar waarschijnlijk was dit in de huidige kontekst (nog) moeilijk haalbaar. Had één of andere bakkersbond dat niet tot zijn stokkepaardje kunnen maken ?

RUIPELSTREEK: HET ECOMUSEUM

Het Ecomuseum van Boom (het eerste in zijn soort in Vlaanderen) kwam onlangs op zeer uitzonderlijke wijze in het nieuws. De schrijver Paul Koeck, zocht in dit zeer recente initiatief de inspiratie voor zijn nieuw stuk 'De Aardemakers'. Dit merkwaardige theaterstuk beschrijft hoe een buurtopbouwwerker een oude steenbakkerij tot museum wil omvormen, en daarbij op heel wat weerstanden stuit. Dit stuk werd gerealiseerd door het populaire Mechels Miniatuurtheater, en zal nog op verschillende plaatsen te zien zijn.

Terloops vermelden we nog dat EMABB ook in 1986 zijn suksesrijke streekwandelingen geeft. Voor informatie: EMABB, Noeveren 196, 2650 BOOM (03/888.15.58).

TWEEDEHANDS

Herhaaldelijk worden aan de VVIA vragen gesteld over de beschikbaarheid van tweedehandse materialen en onderdelen, o.m. door personen die verantwoordelijk zijn voor de restauratie van machines, molens enz..

Zo zoeken we thans vooral onderdelen van drijfassen, riemschijven, kogellagers of bussen, drijfriemen, ketelappendage van stoomketels, enz...

WIE WEET WAT ,

De VVIA beschikt reeds over een hele reeks gegevens die vrijwilligers en behoudsinitiatieven kunnen verder helpen, maar we timmeren verder aan een platform tussen vraag en aanbod.

LET WEL :

De VVIA gaat ervan uit dat vraag en aanbod van tweedehandsmaterialen niet mogen leiden tot een plundering van boeiende sites,

nochten voordele van privé-verzamelingen, noch ten voordele van musea in binnen- en buitenland. We weten dat sommigen zich weinig van een deonthologie op dit vlak aantrekken !
"Behoud" is héél wat meer dan "verzamelen" en dient te getuigen van een visie op het geheel van het industrieel erfgoed.

STALEN PENNEN

Mr. Fl. Pollet, Berchemlei, 23 te 2200 Borgerhout zoekt informatie over de productie van stalen schrijfpennen (bv. genre 'Ballonpennen') in België, vanaf vorige eeuw tot en met ca. 1930. Centra zouden te Florenne en Hastière gevestigd geweest zijn. Waren er ook pennen-fabrieken in het Vlaamse landsgedeelte, Zo ja, waar ?

GEZOCHT :

Het Navorsings- en Studiecentrum voor de Geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog, Leuvenseplein 4 (bus 19) te 1000 Brussel, tel. 02/218.45.27) is op zoek naar alle mogelijke geschreven, ikonografische of mondelinge dokumentatie over de tweede wereldoorlog - óók publikaties uitgaande van bedrijven en economische middens, gegevens over oorlogsschade, enz...

Zijn onderstaande titels, gevonden in een katalogus van - Manufacture Française d'Armes et Cycles de Saint Etienne (Loire) - uit de jaren 1930 - nog te verkrijgen ?

- Le travail du Bois par les Procédés modernes/René Champly (2 vol.)
- Encyclopédie Roret w.o. verschillende ambachten o.a. meubelmakers, ivoorbewerkers, kuipers, boekbinders, uurwerkmakers ...

V.V.I.A. - BRILKLEENTENTOONSTELLINGEN

De VVIA realiseerde tot op heden twee rondreizende tentoonstellingspakketten, die reeds op tal van plaatsen in Vlaanderen voorgesteld werden.

Het zijn "groeitentoonstellingen", die in de loop van hun bestaan steeds aangevuld en geaktualiseerd worden. Zij dienen als een hefboom, die plaatselijke initiatiefnemers kunnen aanwenden om in hun streek de studie en het behoud van het industrieel erfgoed te promoten

INDUSTRIEEL ERFGOED IN VLAANDEREN

Is een tentoonstelling van een 50-tal panelen (recto-verso), die een eerste maal in oktober 1984 in 'De Brakke Grond' te Amsterdam werd opgesteld, en die sedertdien reeds op tal van plaatsen gepresenteerd werd. Zij geeft een overzicht van talloze projecten, initiatieven, musea, sites die zich verdienen te behouden. Deze tentoonstelling is werkelijk uniek in Vlaanderen. Men hoede zich voor namaak!

HERGEBRUIK VAN INDUSTRIËLE RUIJMTEN IN VLAANDEREN (Slopen of behouden?)

Deze tentoonstelling werd een eerste maal opgesteld te Gent in februari 1985, en groeide nadien voortdurend aan. Ze geeft thans een overzicht van een 25-tal projecten rond hergebruik van industriële ruimten. Een encyclopedie van ideeën!

Deze tentoonstellingen staan ook in 1986 ter beschikking van sociaal-kulturele verenigingen, kulturele centra, enz.

Zij werden trouwens erkend door de DIENST VOLKSONTWIKKELING van de VLAANSE GEMEENSCHAP, zodat de kosten van ontlening en opstelling voor een groot gedeelte subsidieerbaar zijn.

Interesse? Kontaktteer ons nú!

'86

ons Industrieel Erfgoed REDDEN

MET UW HULP KAN DAT!

VVIA

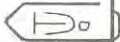

Industriële Archeologie

Verantw. uitg. plaats 6, 8620
N R . . 2
postkantoor voor
INDUSTRIËEL ERFGOED
INDUSTRIËLE ARCHEOLOGIE
uitgegeven door de V.Z.W. 90000
M I N T E R 1985 - 86
tel. 056/35 91 02
(V.V.I.A.) Bissegem-
Bissegem, / Adriaan LINTERS /
korteijk-Bissegem,

Vlaamse Vereniging voor INDUSTRIËEL ERFGOED IN VLAANDEREN

VVIA

Four vertical lines forming a simple frame or structure.